



▲ Uhelný lom Michal s obzorem Pařezu a Paseckého vrchu, za lomem poslední dům bývalého Vítkova v roce 1981.



▲ Obdobný výhled od areálu Michal v roce 2017. Obě fotografie Stanislav Wieser.

Proměny v čase – Koupaliště v uhelném lomu

Stanislav Wieser, Karlovy Vary

Historie Koupaliště Michal v Sokolově (www.michal-sokolov.cz) má téměř zapomenutý vztah ke chráněné krajinné oblasti Slavkovský les. Samozřejmě z koupaliště jsou v dohledu od východu k jihozápadu vrchy Slavkovského lesa, ale hranice chráněného území leží až za jejich obzorem. V době příprav vyhlášení CHKO Slavkovský les byl původní záměr vést hranici po tehdy nově vybudované silnici I/6 mezi Ovčárnou a tehdy ještě existujícím Vítkovem. Po zjištění, že v prostoru Vítkova má být povrchovým způsobem těženo hnědé uhlí, bylo vedení hranice revidováno. Rozsah těžby nebyl upřesněn, takže pro vyloučení konfliktu nejen s dobývacím prostorem, ale také s průvodními jevy povrchové těžby, byla hranice chráněného krajinného území posunuta až na východní a jižní svahy vrchů ve skupině Krudumu, jak je stanovena dosud.

V okolí Starého Sedla bylo uhlí s přimísenými surovinami těženo v hlubinných dolech již od 19. století. Otevření povrchového lomu s názvem Michal (podle zdejšího hlubinného dolu) bylo vytyčeno v území Vítkova. K vystěhování a bourání vesnice došlo až po vyhlášení CHKO Slavkovský les. Činnost povrchového uhelného lomu byla zahájena

v roce 1979, což není v různých pramenech uváděno shodně, ale pro náš pohled na proměnu krajiny to není podstatné, stejně jako údaj, že činnost lomu končila už v roce 1988. Zásoby uhlí zde nebyly tak velké, jak se přepokládalo. V 80. letech 20. století vrcholila v republice povrchová těžba uhlí a zdejších údajně 12 milionů tun uhlí k ní přispělo.

O Vítkově jsem si přečetl v knize Vladimíra Prokopa st. „I tudy kráčely dějiny“ (vyd. Sokolovská uhelná, Sokolov 2001). V létě roku 1981, kdy jsem prostor lomu Michal fotografoval, je na snímku zachycen ještě poslední dům Vítkova, jehož zbourání klade autor knihy do roku 1982.

Vytěžený prostor měl být rekultivován podle tehdejších představ, ale plány se měnily podle následujících převratných let. V zasypaném lomu bylo vytvořeno jezero s plochou hladiny cca 30 ha a pobřežní pás byl rekultivován do roku 2003 na rekreační areál s koupalištěm, které bylo pro veřejnost otevřeno v roce 2004. Lesnické rekultivace a nově vytvořená cyklostezka jsou mimo oplocený areál koupaliště.

I letošní snímky budou po dalších desetiletích ukazovat proměnu těchto míst ve srovnání s budoucími snímky. ■

